

วิธีดำเนินการวิจัย

การรักษาวินัยนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อข้าราชการครู เพราะนอกจากจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจะทำให้ข้าราชการครูเป็นผู้ที่มีความประพฤติอันดีงาม ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนของชาติและสังคม การที่ข้าราชการครูจะมีวินัยที่ดีหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น การควบคุมดูแลของหน่วยงานบุคลากร ศักยภาพ หมาย และคุณลักษณะของตัวข้าราชการ ดังนั้นจึงต้องมีการพิจารณาในหลายแง่มุม โดยเฉพาะในปัจจุบันปรากฏว่ายังมีข้าราชการครูเป็นจำนวนมากประพฤติปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบวินัยที่ทางราชการกำหนด ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการในรูปแบบต่าง ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยมากน้อยเพียงใด และมีวิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงให้ข้าราชการครูเป็นผู้มีระเบียบวินัยที่ดีต่อไป โดยดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 8 ซึ่งมีขอบเขตภายในท้องที่ 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน โดยแบ่งประชากรเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ทั้งฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ

2. กลุ่มอาจารย์ ใต้แก่ ครูอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่สอน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้สุ่มโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มจังหวัดที่ใช้ในการวิจัยมาร้อยละ 50 ของจังหวัดที่อยู่ในเขตการศึกษา 8 โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 4 จังหวัด

2. สุ่มอำเภอที่ใช้ในการวิจัย ใช้อำเภอเมืองของทุกจังหวัดที่สุ่มได้ในข้อ 1 และอำเภอรอบนอก สุ่มมาร้อยละ 20 ของอำเภอที่เหลืออยู่ในแต่ละจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 14 อำเภอ

3. สุ่มโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยมาร้อยละ 50 ของโรงเรียนในแต่ละอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 18 โรงเรียน

4. สุ่มผู้บริหารโรงเรียน ใช้ผู้บริหารทุกคนในโรงเรียนที่สุ่มได้ คือร้อยละ 100 ได้จำนวน 78 คน

5. สุ่มอาจารย์มาร้อยละ 20 ของอาจารย์ทั้งหมดในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 445 คน

รวมจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 523 คน โดยมีจำนวนจำแนกตามจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามจังหวัด อำเภอ โรงเรียน
และกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	อำเภอ	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
			ผู้บริหาร	อาจารย์	
เชียงใหม่	เมือง	ยุพราชวิทยาลัย	5	37	42
	เมือง	วัดโนนชัยพัฒนา	5	36	41
	สันกำแพง	สันกำแพง	5	25	30
	แมริม	แมริมวิทยาคม	3	14	17
	หางดง	หางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	3	10	13
	สารภี	สารภีวิทยาคม	3	9	12
เชียงราย	เมือง	สามัคคีวิทยาคม	5	37	42
	เมือง	คำมงการราษฎร์ศรัทธา	5	30	35
	เทิง	เทิงวิทยาคม	5	23	28
	เวียงชัย	เวียงชัยวิทยาคม	3	10	13
ลำปาง	เมือง	บุญวาทย์วิทยาลัย	5	36	41
	เมือง	ลำปางกัลยาณี	5	33	38
	เกาะคา	เกาะคาวิทยาคม	3	15	18
	ห้างฉัตร	ห้างฉัตรวิทยา	3	14	17
แพร่	เมือง	พิริยาลัย	5	30	35
	เมือง	นารีนรัตน์	5	31	36

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
			ผู้บริหาร	อาจารย์	
	สูงเม่น	สูงเม่นชนูปถัมภ์	5	30	35
	ร่องกวาง	ร่องกวางอนุสรณ์	5	25	30
		รวม	78	445	523

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 คู่มือปฏิบัติงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ภาค 2 ว่าด้วยวินัยข้าราชการพลเรือน คู่มือปฏิบัติการบริหารงานบุคคลสำหรับโรงเรียน ของกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นำมาประมวลเป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ โดยผู้บริหารและอาจารย์ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกัน

แบบสอบถามมี 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยตาม 6 ข้อ ในเรื่อง เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งมีจจุบัน ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งมีจจุบัน วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวินัย และการรักษา วินัยของข้าราชการครู โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

2.1 เกี่ยวกับเรื่องกรณีความผิดทางวินัย จำนวน 24 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบ
เลือกตอบ (Check list) โดยตัดสินตามความเข้าใจว่ากรณีความผิดแต่ละข้อมีความผิดใน
ระดับใด จากความผิด 3 ระดับที่กำหนดให้ คือ

ผิดร้ายแรง หมายถึง การกระทำความผิดวินัยที่ต้องลงโทษในระดับไล่ออก
ปลดออก ให้ออก

ผิดไม่ร้ายแรง หมายถึง การกระทำความผิดวินัย ที่ต้องลงโทษในระดับลดขั้น
เงินเดือน ตักเงินก้อน ภาคทัณฑ์

ไม่ผิด หมายถึง การกระทำนั้นไม่ผิดวินัย ไม่ต้องลงโทษ

ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับข้อความ ในตอนที่ 2.1 ตามบทมาตราว่าด้วยวินัยและการ
รักษาวินัย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 มาตรา 65 - 82 ซึ่ง
แบ่งเป็น 2 กรณีความผิด ดังนี้

ข้อ 1 3 6 7 8 9 10 12 13 16 17 18 19 24 จัดเป็นกรณี
ความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง

ข้อ 2 4 5 11 14 15 20 21 22 23 จัดเป็นกรณีความผิดทางวินัย
อย่างร้ายแรง

2.2 เกี่ยวกับเรื่องการรักษาวินัย จำนวน 8 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
(Check list) โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครู โดยแบ่งเป็น
3 หัวข้อ ดังนี้

3.1 เกี่ยวกับข้าราชการ จำนวน 9 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
(Chick list) และแบบให้ตอบอิสระ (Open end) ในกรณีที่ไม่มีคำตอบที่ต้องการ

3.2 เกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาและวิธีการรักษาวินัยในหน่วยงาน จำนวน 22 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยพิจารณาว่ามีการปฏิบัติตรงกับระดับใด จากระดับการปฏิบัติ 4 ระดับคือ

- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือ ทุกครั้ง
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง หรือ เกือบทุกครั้ง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือ บางครั้ง
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยมาก หรือ ไม่มี

3.3 เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการรักษาวินัย จำนวน 8 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยพิจารณาว่ามีปัญหาอุปสรรคตรงกับระดับใด จากระดับปัญหา 4 ระดับคือ

- 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- 3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยมาก

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เป็นข้อ เสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย มีลักษณะเป็นแบบให้ตอบอิสระ (Open end) โดยถาม 4 ข้อ ในเรื่องวินัยของผู้บังคับบัญชา วินัยของข้าราชการครู วิธีการพิจารณาการลงโทษ และอื่น ๆ

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวินัยและการรักษาวินัย โดยใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 เป็นเอกสารหลัก เอกสารประกอบคือ คู่มือปฏิบัติงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ภาค 2 ว่าด้วยวินัยข้าราชการพลเรือน คู่มือปฏิบัติการบริหารงานบุคคลสำหรับโรงเรียนของกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วารสารสามัญศึกษา วารสารข้าราชการ และวารสารอื่น ๆ

2. เขียนแบบสอบถามขึ้น โดยประมวลจากเอกสารที่ค้นคว้า
3. นำแบบสอบถามที่เขียนขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจแก้และให้ข้อเสนอแนะ
4. นำข้อเสนอแนะและคำวิจารณ์ที่ได้รับ มาปรับปรุงแบบสอบถามใหม่
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน พิจารณาตรวจแก้และให้ข้อเสนอแนะ
6. นำข้อเสนอแนะและคำวิจารณ์ที่ได้รับ มาปรับปรุงแบบสอบถามใหม่ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้อง
7. นำแบบสอบถามซึ่งได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง โดยเข้าพบกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยครั้งนี้ แล้วขอความร่วมมือจากผู้บริหารแต่ละโรงเรียนช่วยแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างประชากร และกำหนดวันรับแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยขอรับคืนด้วยตนเอง ปรากฏว่ามีผู้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม 471 คน เป็นผู้บริหาร 61 คน อาจารย์ 410 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ผู้บริหาร			อาจารย์			รวม		
	แจกไป	ได้คืน	ร้อยละ	แจกไป	ได้คืน	ร้อยละ	แจกไป	ได้คืน	ร้อยละ
1. บุพราขวิทยาลัย	5	3	60.00	37	36	97.30	42	39	92.86
2. วัฒนโทยาพยาบาล	5	2	40.00	36	30	83.33	41	32	78.05
3. สันกำแพง	5	5	100.00	25	22	88.00	30	27	90.00
4. แม่ริมวิทยาคม	3	2	66.66	14	14	100.00	17	16	94.12
5. ทางกงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	3	3	100.00	10	10	100.00	13	13	100.00
6. สารภีวิทยาคม	3	2	66.66	9	9	100.00	12	11	91.67
7. สามัคคีวิทยาคม	5	4	80.00	37	33	89.19	42	37	88.10
8. คำรณราษฎร์สงเคราะห์	5	3	60.00	30	27	90.00	35	30	85.71
9. เถิงวิทยาคม	5	4	80.00	23	23	100.00	28	27	96.43
10. เวียงชัยวิทยาคม	3	3	100.00	10	10	100.00	13	13	100.00
11. บุญวาทย์วิทยาลัย	5	4	80.00	36	30	83.33	41	34	82.93
12. ลำปางกัลยาณี	5	5	100.00	33	32	96.97	38	37	97.37
13. เกาะคาวิทยาคม	3	1	33.33	15	14	93.33	18	15	83.33
14. ห้างฉัตรวิทยา	3	3	100.00	14	14	100.00	17	17	100.00
15. พิริยาลัย	5	4	80.00	30	26	86.67	35	30	85.71
16. นารีรัตน์	5	3	60.00	31	26	83.87	36	29	80.56
17. สูงเม่นอุปถัมภ์	5	5	100.00	30	30	100.00	35	35	100.00
18. ร่องกวางอนุสรณ์	5	5	100.00	25	24	96.00	30	29	96.67
รวม	78	61	78.21	445	410	92.13	523	471	90.06

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัย ใช้วิธีการวิเคราะห์

ดังนี้

2.1 วิเคราะห์สัดส่วนผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และเปรียบเทียบโดยใช้ค่า z (Z -test)

2.2 วิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้บริหารและอาจารย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และเปรียบเทียบโดยใช้ค่า t (t -test) ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ก. ให้คะแนน 1 สำหรับผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ ดังนั้นคะแนนเต็มคือ

32 คะแนน (32 ข้อ)

ข. การจำแนกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องวินัยและการรักษาวินัย แบ่งระดับคะแนนเป็น 3 ระดับคือ

ระดับต่ำ คะแนนระหว่าง 1.00 – 10.66

ระดับปานกลาง คะแนนระหว่าง 10.67 – 21.33

ระดับสูง คะแนนระหว่าง 21.34 – 32.00

ตอนที่ 3 วิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครู ใช้วิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์วิธีปฏิบัติของข้าราชการ ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

3.2 วิเคราะห์วิธีปฏิบัติในหน่วยงาน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความ

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ข้อที่มีใจความเป็นปฏิฐาน

(Positive) ให้คะแนน 4, 3, 2, 1 ตามระดับการปฏิบัติ มาก ปานกลาง น้อย

น้อยที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อที่มีใจความเป็นลบ (Negative) ให้คะแนนกลับกันคือ 1, 2, 3, 4

กับระดับปฏิบัติ ข้อที่ใส่ใจความเป็นนิเสธ ซึ่งต้องให้คะแนนให้กับข้ออื่น ได้แก่ข้อ 13

การแปลความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3.50 - 4.00	หมายถึง	ปฏิบัติมาก

3.3 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการรักษาวินัย ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับปัญหาดังนี้ ให้คะแนน 4, 3, 2, 1 ตามระดับปัญหาจาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ

การแปลความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัญหาอุปสรรคระดับน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัญหาอุปสรรคระดับน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัญหาอุปสรรคระดับปานกลาง
3.50 - 4.00	หมายถึง	ปัญหาอุปสรรคระดับมาก

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแจกแจงความถี่ และนำมาจัดหมวดหมู่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. ค่ามัธยฐานเลขคณิต โดยใช้สูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร²

$$s = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสัดส่วน โดยใช้สูตร³

$$Z = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{pq \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

¹ George A. Ferguson, Statistical Analysis in Psychology and Education (N.Y. : McGraw-Hill Book Co., 1976), p. 47.

² Ibid, p. 54.

³ Ibid, p. 174.

เมื่อ Z = ค่าที่พิจารณาจาก Z - distribution ของ independent group

p_1, p_2 = ส่วนของจำนวนคนที่ตอบถูกต้องกับจำนวนคนในกลุ่มของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

p = $\frac{\text{จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ที่ตอบถูกต้องรวมกัน}}{\text{จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 รวมกัน}}$

q = $1 - \frac{\text{จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ที่ตอบถูกต้องรวมกัน}}{\text{จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 รวมกัน}}$

5. ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้สูตร¹

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที่พิจารณา t - distribution ของ independent group

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

N_1, N_2 = จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

---

¹ George A. Ferguson, Statistical Analysis in Psychology and Education, p. 165.